

Stanowisko Stowarzyszenia Polonistów

z siedzibą przy Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego

w sprawie wymiaru czasu pracy nauczycieli języka polskiego

W związku z toczącą się w przestrzeni publicznej debatą na temat wysokości pensum nauczycieli w polskich szkołach Stowarzyszenie Polonistów w Krakowie pragnie przedstawić swoje stanowisko w sprawie szczególnego obciążenia pracą nauczycieli języka polskiego.

Polonistki i poloniści wszystkich typów szkół pracują tygodniowo znacznie ponad przewidziany ustawą Karta Nauczyciela czas 40 godzin, wśród których 18 godzin to tylko liczba lekcji przeprowadzonych „przy tablicy”. Ustawowy wymiar czasu pracy, obowiązujący nas tak samo jak większość osób pracujących w Polsce, przeznaczamy na liczne działania dydaktyczne, wychowawcze, organizacyjne i inne, co pragniemy wykazać.

Nauczyciel – polonista musi wyjątkowo rzetelnie przygotować się do przeprowadzenia lekcji, bo uczy przedmiotu, który jest obowiązkowo zdawany po wszystkich etapach edukacji. Wobec wciąż zmieniających się programów, podręczników i formuły egzaminów przygotowanie to jest czasochłonne i naznaczone dodatkową odpowiedzialnością.

Po przeprowadzeniu zajęć z uczniami nauczyciel języka polskiego opuszcza salę lekcyjną ze stosem kartkówek, sprawdzianów, zadań domowych, wypracowań, których poprawa, w zależności od typu szkoły, zajmuje mu przy 30 uczniach w klasie np. 5 godzin zegarowych (30 krótszych sprawdzianów po 10 minut na każdy) lub 10-15 godzin zegarowych (30 wypracowań po 20-30 minut na każde). Przy nauczaniu 4 klas i zadawaniu minimum 2-3 prac pisemnych w każdej klasie nauczyciel potrzebuje na ich sprawdzenie około 80-100 godzin zegarowych miesięcznie! Pracę tę wykonuje w domu, często w soboty oraz niedziele. Proste wyliczenie udowadnia, że tygodniowo do każdej z 18 lekcji należy dodać minimum 1 godzinę na przygotowanie oraz 1 godzinę na poprawę prac, co już daje (18+18+18+) 54 godziny pracy tygodniowo.

Na dobrym poprowadzeniu lekcji praca polonisty się nie kończy. Jak każdy nauczyciel, polonista ma obowiązek realizować od 1 do 2 obowiązkowych godzin dodatkowej pracy z uczniami (zapis w Karcie Nauczyciela), a także: uczestniczyć w posiedzeniach rady pedagogicznej, odbywać spotkania w ramach zespołów przedmiotowych i zadaniowych oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pełnić dyżury dla rodziców.

Mnóstwo czasu zajmuje również właściwe prowadzenie dokumentacji szkolnej oraz organizowanie i przeprowadzanie diagnoz edukacyjnych, próbnych egzaminów, analiz wyników nauczania itp. Można powiedzieć, że powyższe działania dotyczą większości nauczycieli, ale nauczyciel języka polskiego to najczęściej także główny moderator szkolnego życia kulturalnego i organizator uroczystości szkolnych. Przygotowanie przedstawienia, wyjście do kina lub teatru, konkurs recytatorski czy ortograficzny, redagowanie gazetki szkolnej – także wchodzi w zakres działań podejmowanych przez polonistów. Poświęconego na to czasu, podobnie jak godzin spędzanych z uczestnikami konkursów czy olimpiad oraz na zielonych szkołach i obozach naukowych – nikt już nawet nie liczy.

Na tym nie koniec. Liczne wypowiedzi członków Stowarzyszenia, które spłynęły jako odpowiedź na pytanie o ich rzeczywisty czas pracy, jednoznacznie wskazują na znaczne przeciążenie obowiązkami. Tym bardziej, że często, zapewne ze względu na swoje „ponadprzeciętne” możliwości, polonista to także: protokolant posiedzeń rady pedagogicznej, wychowawca klasy, opiekun samorządu uczniowskiego lub koła PCK, członek komisji ds. inwentaryzacji, główny specjalista od spraw statutu i promocji szkoły. Podobne przykłady można mnożyć.

Szanowni Państwo Dyrektorzy!

Jako nauczyciele skupieni wokół Stowarzyszenia Polonistów mamy za swój główny cel utrzymanie wysokiego poziomu nauczania języka polskiego. Podobnie jak nasze koleżanki i nasi koledzy z całej Polski chcemy to odpowiedzialne zadanie realizować w rozsądnych warunkach. Profesor Bożena Chrzastowska, wybitna polonistka i dydaktyk, bardzo trafnie ujęła status nauczyciela języka ojczystego: „Nie każdy nauczyciel pracuje jednakowo ciężko, a wszyscy mają ten sam wymiar godzin; uczenie języka polskiego jest wyjątkowo trudne”.

Zwracamy się zatem do Państwa z prośbą o uwzględnienie – podczas planowania pracy szkoły oraz przydziału obowiązków i czynności dodatkowych – czasu, jaki polonista musi przeznaczyć na rzetelne nauczanie swojego przedmiotu. Jesteśmy pewni, że umożliwienie polonistom realizowania na najwyższym poziomie działań strictly polonistycznych leży w interesie każdej szkoły.

Za Zarząd Stowarzyszenia
Przewodnicząca mgr Krystyna Firlej-Kępa

Kraków, sierpień 2012 r.